

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

IPK - Počítačové komunikáce a siete

Projekt 2 -Varianta ZETA: Sniffer paketov

Obsah

1	Varianta ZETA: Sniffer paketov	2
1.1	Popis projektu	2
1.2	Formát volania programu	2
2	Použité knižnice a funkcie	2
3	Časti programu	3
3.1	Spracovanie argumentov	3
3.2	Inicializácia odposluchávania (sniffing)	3
3.3	Vytvorenie filtra paketov	3
3.4	Hlavná smyčka odposluchávania paketov.	3
3.5	Hlavičky protokolov vs štruktúry knižníc.	3
4	Príklad použitia	6
5	Testovanie	8

1 Varianta ZETA: Sniffer paketov

1.1 Popis projektu

Ipk-sniffer je aplikácia jazyka C++, ktorá slúži ako sieťový analyzátor. Aplikácia zachytáva pakety na vybranom, užívateľom zadanom rozhraní a ďalej ich spracováva. Taktiež je možné pakety pomocou aplikácie filtrovať.

1.2 Formát volania programu

./ipk-sniffer [-i rozhranie] -p port [-tcp—t] [-udp—u] [-arp] [-icmp] -n num

Činnosť programu je možné dodatočne špecifikovať použitím nasledujúcich argumentov pri volaní programu(na poradí argumentov nezáleží):

- -i / –interface *rozhranie*, kde rozhranie je názov rozhrania na analýzu paketov
- -i bez uvedeného rozhrania vypíše zoznam rozhraní, ktoré sú k dispozícii
- -p *port*, kde port určuje číslo portu, na ktorom program bude zachytávať pakety (implicitne na všetkých)
Filtrovanie paketov:
 - -n *num*, kde num je číslo určujúce počet paketov ktoré má program spracovať
 - -u / –udp -program bude spracovávať pakety používajúce protokol UDP
 - -t / –tcp -program bude spracovávať pakety používajúce protokol TCP
 - -icmp -program bude spracovávať pakety používajúce protokol ICMP
 - -arp -program bude spracovávať pakety používajúce protokol ARP

Poznámka: pri uvedení všetkých argumentov pre filtráciu paketov sa program správa rovnako, ako keď užívateľ neuvedie žiadny z nich.

2 Použité knižnice a funkcie

- arpa/inet.h -funkcie htons a ntohs na prevod medzi hostiteľským a sieťovým poradím bajtu
- pcap.h -odposlúchavanie packetov a práca s nimi
- getopt.h -parsovanie argumentov príkazového riadka
Knižnice pre prácu s hlavičkami pomocou typecastovania paketu:
 - netinet/ether.h
 - netinet/ip6.h
 - netinet/tcp.h

- netinet/udp.h
- netinet/ip_icmp.h

3 Časti programu

3.1 Spracovanie argumentov

Argumenty príkazového riadka sú spracované pomocou knižnice getopt[2]. Ked'že takmer všetky dlhé verzie argumentov sú bez parametrov, použitá bola krátka verzia getopt príkazu, modifikovaná pre účely dlhých príkazov. Argument -" je vnímaný ako argument v krátkom formáte podobne ako iä ako jeho parameter je braný pôvodný dlhý príkaz. (Napríklad -udp" je brané ako argument -"s parametrom udp")

3.2 Inicializácia odposluchávania (sniffing)

Inicializácia odposluchávania paketov je vyriešená podľa zdroja[1]. Pomocou funkcií knižnice pcap.h sa vytvorí nová relácia odposúchania v promiskuitnom móde a následne sa overí že sa ju na zadanom rozhraní podarilo vytvoriť a že toto rozhranie podporuje ethernetové pakety.

3.3 Vytvorenie filtra paketov

Filtrovanie paketov prebieha v troch fázach. Ako prvé je nutné **vytvoriť** podľa zadaných argumentov reťazec s výrazom popisujúcim spôsob filtrovania paketov. V ďalšom kroku je nutné tento reťazec **skompilovať** a až po úspešnej kompliacii je možné ho **aplikovať**. Táto časť je taktiež inšpirovaná rovnakým zdrojom ako samotné odposlúchavanie.

3.4 Hlavná smyčka odposluchávania paketov.

Zachytenie samotného paketu prebieha pomocou funkcie *pcap-next*, ktorá vracia ukazateľ typu const u_char. Táto funkcia a následné spracovanie packetu a jeho protokolov (na spojovej, sieťovej a transportnej vrstve) sa nachádz v smyčke, ktorá podľa zadaného argumentu n" spracuje odpovedajúci počet paketov (implicitne 1). Informácie z hlavičiek protokolov paketu sa získavaju použitím knižníc pre dané protokoly a typecastovaním paketu na štruktúru odpovedajúcu danému protokolu. Pre výpis obsahu samotného paketu v správnom formáte je vytvorená funkcia **print-data**.

3.5 Hlavičky protokolov vs štruktúry knižníc.

Hlavičky jednotlivých protokolov a ich reprezentácia v štruktúrach v inet-ových knižničach (klúčové informácie zo štruktúr sú vyznačené):

Spojová vrstva -Ethernet

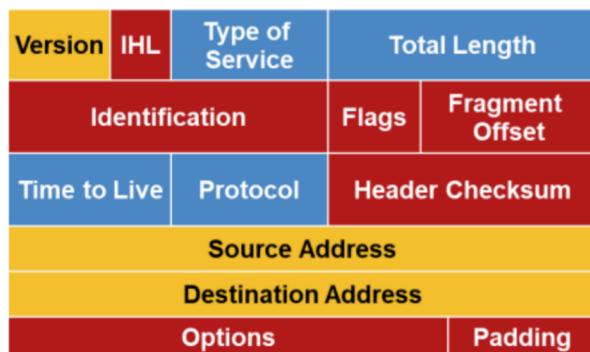
Obr. 1: Ethernet hlavička vs ethernet štruktúra

Sieťová vrstva -IPv4, IPv6, ICMP

Ethernetová hlavička má fixnú dĺžku 14 bajtov a informácie o protokole sieťovej vrstvy sú obsiahnuté v ether_type. K dátam sieťovej vrstvy sa preto pristupuje posunutím ukazateľa na paket o 14 bajtov a následným pretypovaním paketu na štruktúru príslušného protokolu sieťovej vrstvy.

IPv4

V ipv4 pre je nutné pre prechod do transportnej vrstvy posunúť paket o 4-násobok čísla uloženého v štruktúre ako údaj o dĺžke hlavičky.(ip_hl)

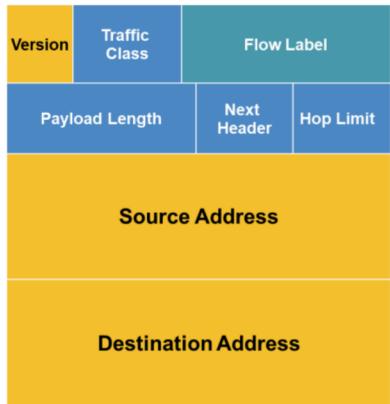
```

struct ip {
    #if BYTE_ORDER == LITTLE_ENDIAN
        u_char ip_hl:4,
               ip_v:4; /* header length */
        /* version */
    #endif
    #if BYTE_ORDER == BIG_ENDIAN
        u_char ip_v:4,
               ip_hl:4; /* version */
        /* header length */
    #endif
        u_char ip_tos; /* type of service */
        short ip_len; /* total length */
        u_short ip_id; /* identification */
        short ip_off; /* fragment offset field */
    #define IP_DF 0x4000 /* dont fragment flag */
    #define IP_MF 0x2000 /* more fragments flag */
        u_char ip_ttl; /* time to live */
        u_char ip_p; /* protocol */
        u_short ip_sum; /* checksum */
        struct in_addr ip_src,ip_dst; /* source and dest address */
    };

```

Obr. 2: IPv4 hlavička vs IPv4 štruktúra

IPv6


```

struct ip6_hdr
{
    union
    {
        struct ip6_hdrctl
        {
            uint32_t ip6_un1_flow; /* 4 bits version, 8 bits TC,
                                     20 bits flow-ID */
            uint16_t ip6_un1_plen; /* payload length */
            uint8_t ip6_un1_nxt; /* next header */
            uint8_t ip6_un1_hlim; /* hop limit */
        } ip6_un1;
        uint8_t ip6_un2_vfc; /* 4 bits version, top 4 bits tclass */
    } ip6_ctlun;
    struct in6_addr ip6_src; /* source address */
    struct in6_addr ip6_dst; /* destination address */
};
```

Obr. 3: IPv6 hlavička vs IPv6 štruktúra

Transportná vrstva -UDP, TCP Podobne ako v sieťovej vrstve, k informáciám o transportnej vrstve sa pristupuje pretypovaním na príslušnú (predtým zistenú) štruktúru.

TCP

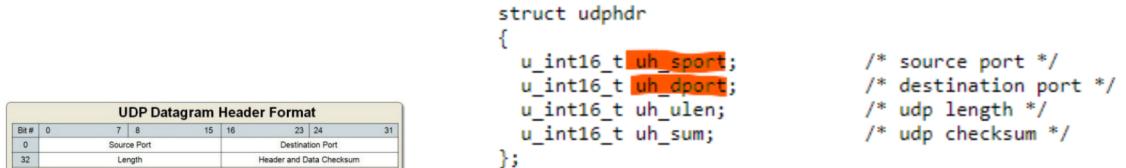
TCP Segment Header Format							
Bit #	0	7	8	15	16	23	24
0			Source Port			Destination Port	
32				Sequence Number			
64				Acknowledgment Number			
96	Data Offset	Res	Flags		Window Size		
128				Header and Data Checksum		Urgent Pointer	
160...					Options		

```

struct tcphdr
{
    u_int16_t th_sport; /* source port */
    u_int16_t th_dport; /* destination port */
    tcp_seq th_seq; /* sequence number */
    tcp_seq th_ack; /* acknowledgement number */
    # if __BYTE_ORDER == __LITTLE_ENDIAN
    u_int8_t th_x2:4; /* (unused) */
    u_int8_t th_off:4; /* data offset */
    # endif
    # if __BYTE_ORDER == __BIG_ENDIAN
    u_int8_t th_off:4; /* data offset */
    u_int8_t th_x2:4; /* (unused) */
    # endif
    u_int8_t th_flags;
    # define TH_FIN 0x01
    # define TH_SYN 0x02
    # define TH_RST 0x04
    # define TH_PUSH 0x08
    # define TH_ACK 0x10
    # define TH_URG 0x20
    u_int16_t th_win; /* window */
    u_int16_t th_sum; /* checksum */
    u_int16_t th_urp; /* urgent pointer */
};
```

Obr. 4: TCP hlavička vs TCP štruktúra

UDP

Obr. 5: UDP hlavička vs UDP štruktúra

Zdroj: [3]

4 Príklad použitia

- **Cieľ:** Výpis aktívnych rozhraní:

Volanie:

./ipk-sniffer -i

Výstup:

List of all interfaces:

ens33

lo

any

bluetooth-monitor

nflog

nfqueue

- **Cieľ:** Výpis prvých 10 zachytených paketov používajúcich protokol ICMP:

Volanie:

./ipk-sniffer -n 3 -icmp

Výstup:

timestamp: 2022-04-20T18:43:46.866

src MAC: 00:0c:29:64:af:ce

dst MAC: 00:50:56:e6:ae:40

frame length: 98 bytes

src IP: 192.168.6.128

dst IP: 142.251.37.110

0x0000: 00 50 56 e6 ae 40 00 0c 29 64 af ce 08 00 45 00 .PV..@..)d....E.

0x0010: 00 54 1b d4 40 00 40 01 a3 43 c0 a8 06 80 8e fb .T..@..@..C.....

0x0020: 25 6e 08 00 0e 50 00 08 00 01 42 38 60 62 00 00 %n...P....B8`b..

0x0030:	00 00 7b 39 0d 00 00 00 00 00 10 11 12 13 14 15	..{9.....
0x0040:	16 17 18 19 1a 1b 1c 1d 1e 1f 20 21 22 23 24 25 !#\$%
0x0050:	26 27 28 29 2a 2b 2c 2d 2e 2f 30 31 32 33 34 35	&'()*+,-./012345
0x0060:	36 37	67

timestamp: 2022-04-20T18:43:46.885

src MAC: 00:50:56:e6:ae:40

dst MAC: 00:0c:29:64:af:ce

frame length: 98 bytes

src IP: 142.251.37.110

dst IP: 192.168.6.128

0x0000:	00 0c 29 64 af ce 00 50 56 e6 ae 40 08 00 45 00	..)d...PV..@..E.
0x0010:	00 54 30 91 00 00 80 01 8e 86 8e fb 25 6e c0 a8	.T0.....%n..
0x0020:	06 80 00 00 16 50 00 08 00 01 42 38 60 62 00 00P....B8'b..
0x0030:	00 00 7b 39 0d 00 00 00 00 00 10 11 12 13 14 15	..{9.....
0x0040:	16 17 18 19 1a 1b 1c 1d 1e 1f 20 21 22 23 24 25 !#\$%
0x0050:	26 27 28 29 2a 2b 2c 2d 2e 2f 30 31 32 33 34 35	&'()*+,-./012345
0x0060:	36 37	67

timestamp: 2022-04-20T18:43:47.867

src MAC: 00:0c:29:64:af:ce

dst MAC: 00:50:56:e6:ae:40

frame length: 98 bytes

src IP: 192.168.6.128

dst IP: 142.251.37.110

0x0000:	00 50 56 e6 ae 40 00 0c 29 64 af ce 08 00 45 00	.PV..@..)d....E.
0x0010:	00 54 1c 91 40 00 40 01 a2 86 c0 a8 06 80 8e fb	.T..@.@@.....
0x0020:	25 6e 08 00 05 4b 00 08 00 02 43 38 60 62 00 00	%n...K....C8'b..
0x0030:	00 00 83 3d 0d 00 00 00 00 00 10 11 12 13 14 15	...=.....
0x0040:	16 17 18 19 1a 1b 1c 1d 1e 1f 20 21 22 23 24 25 !#\$%
0x0050:	26 27 28 29 2a 2b 2c 2d 2e 2f 30 31 32 33 34 35	&'()*+,-./012345
0x0060:	36 37	67

- **Cieľ:** Výpis udp paketu na porte 443 (ako zdrojový alebo cielový port):

Volanie:

./ipk-sniffer -i ens33 -p 443 -u

Výstup:

timestamp:2022-04-20T18:47:08.967

src MAC: 00:50:56:c0:00:08

dst MAC: ff:ff:ff:ff:ff:ff

frame length: 86 bytes

src IP: 192.168.6.1

dst IP: 192.168.6.255

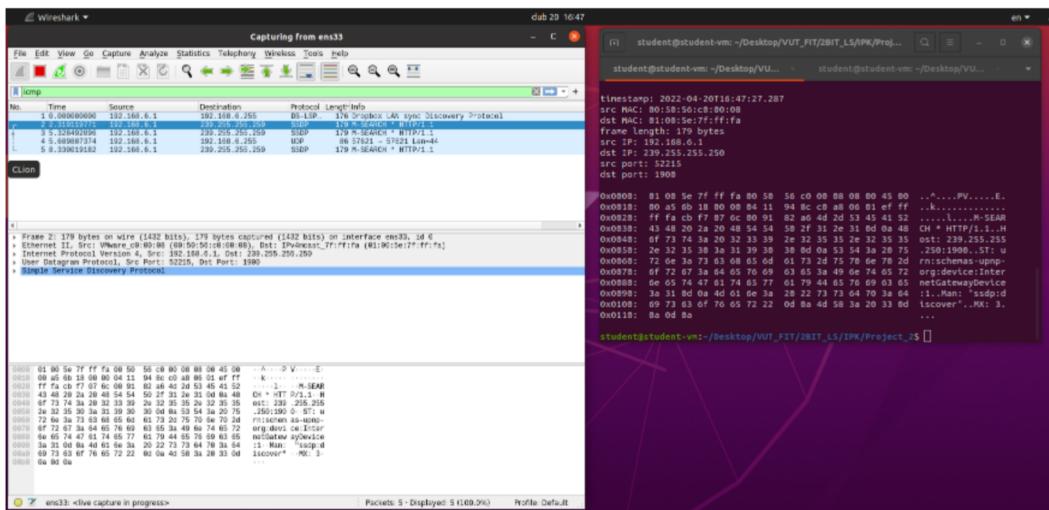
src port: 57621

dst port: 57621

0x0000:	ff ff ff ff ff ff 00 50 56 c0 00 08 08 00 45 00PV....E.
0x0010:	00 48 41 2c 00 00 80 11 6b 28 c0 a8 06 01 c0 a8	.HA,...k(.....
0x0020:	06 ff e1 15 e1 15 00 34 3c 65 53 70 6f 74 55 644<eSpotUd
0x0030:	70 30 d4 5f 40 51 54 1b 15 ef 00 01 00 04 48 95	p0._@QT.....H.
0x0040:	c2 03 99 e1 e7 1d 77 71 70 f1 55 4e 33 36 c5 4bwqp.UN36.K
0x0050:	ce 1c 4a 49 91 38	..JI.8

5 Testovanie

Testovanie funkčnosti aplikácie prebehlo manuálne za použitia referenčného open-source programu na záhytávanie a filtrovanie packetov Wireshark. Testovanie bolo úspešné, keďže údaje o paketoch zachytené pomocou programu Wireshark a pomocou ipk-snifferu boli zhodné.

Obr. 6: Testovanie projektu

Autor

Lucia Makaiová [xmakai00]

Literatúra

- [1] CARSTENS, T.: PROGRAMMING WITH PCAP. [online], rev. 20. leden 2022.
URL <https://www.tcpdump.org/pcap.html>
- [2] Free Software Foundation, I.: Example of Getopt. [online], 1993–2022.
URL https://www.gnu.org/software/libc/manual/html_node/Example-of-Getopt.html
- [3] Olivier BONAVVENTURE, E. R., Axel LEGAY: Netinet. [online], 2020.
URL <https://sites.uclouvain.be/SystInfo/usr/include/netinet/>